

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 286/2015-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 30. apríla 2015 v senáte zloženom z predsedu Sergeja Kohuta, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Lajosa Mészárosa (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Marcelom Vasilišinom, LL.M., Advokátska kancelária OLEXOVA VASILISIN s. r. o., Dunajská 18, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Co 37/2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 3. novembra 2014 doručená a 26. marca 2015 doplnená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky
v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Co 37/2014 (ďalej aj
„napadnuté konanie“).

Z odôvodnenia sťažnosti najmä vyplýva:

«(...) Dňa 23.04.2004 bola na Okresnom súde Bratislava I podaná sťažovateľom proti odporcovi Sociálna poisťovňa, so sídlom Ul. 29. augusta č. 8 a 10, 813 63 Bratislava I, [REDAKOVANÉ] (ďalej aj ako „odporca“), žaloba o náhradu škody na zdraví, ktorú sťažovateľ utrpel v dôsledku pracovného úrazu zo dňa 27.08.1981, doplnená dňa 07.12.2010, ktorou sa sťažovateľ domáhal mimoriadneho zvýšenia odškodnenia za bolesť vo výške 45.659,89 EUR a za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 110.253,60 EUR ako aj náhrady trov konania. Konanie je vedené na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 10C 104/2004 (6C).

(...) Dňa 18.03.2011 vydal Okresný súd Bratislava I v tejto veci rozsudok, ktorým zaviazal odporcu zaplatiť sťažovateľovi sumu 9.460,27 EUR titulom mimoriadneho zvýšenia bolestného a sumu 8.464,45 EUR titulom mimoriadneho zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia. Proti tomuto rozsudku podali odporca (04.05.2011) aj navrhovateľ (09.05.2011) odvolanie. Navrhovateľ zaslal vyjadrenie k odvolaniu odporcu zo dňa 04.05.2011, na ktoré reagoval odporca doplnením odvolania doručeným súdu dňa 24.05.2011 a následne opäť navrhovateľ vo vyjadrení z 21.07.2011, vyjadrenie odporcu k predmetnej veci bolo na Okresný súd Bratislava I podané dňa 22.07.2011 a 21.12.2012.

Z dôvodu viac ako trojmesačného nekonania v predmetnej veci zo strany Krajského súdu Bratislava podal sťažovateľ dňa 14.10.2011 žiadosť o urýchlenie konania vo veci, v ktorej s poukazaním na ťažkú zdravotnú a sociálnu situáciu, vekom sa neustále zhoršujúcu, žiadal súd o urýchlené rozhodnutie vo veci.

Krajský súd v Bratislave vydal po pojednávaní konajúcom sa dňa 23.01.2012, rozsudok č. k. 6Co/34/2011-396 zo dňa 20.02.2012, ktorým bol rozsudok Okresného súdu Bratislava I v časti, v ktorej bola žaloba o zaplatenie 413,26 EUR zamietnutá, potvrdený a vo zvyšku napadnutý rozsudok zrušil a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Na pojednávaní konajúcom sa dňa 24.04.2012 bolo Okresným súdom nariadené doplňujúce znalecké dokazovanie znalkyňou [REDAKOVANÉ], evidenčné číslo: 910285, ktoré bolo doručené súdu dňa 17.09.2012.

Sťažovateľ v dňoch 15.06.2012, 09.10.2012 a následne 07.01.2013 opätovne žiadal Okresný súd Bratislava I s poukazom na jeho zhoršujúcu sa zlé zdravotnú a sociálnu situáciu o urýchlenie konania.

Okresný súd Bratislava I rozsudkom č. k. 10C 104/2004-517 zo dňa 22.10.2013 zaviazal odporcu zaplatiť navrhovateľovi sumu 9.460,27 EUR titulom mimoriadneho zvýšenia bolestného a sumu 4.232,- EUR titulom mimoriadneho zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia a vo zvyšku návrh zamietol. Navrhovateľ podal dňa 09.12.2013 odvolanie proti časti rozsudku. (...)

Navrhovateľ podal na Krajský súd v Bratislave dňa 20.08.2014 žiadosť o urgentné rozhodnutie o odvolaní a následne dňa 25.09.2014 sťažnosť na postup súdu smerovanú proti porušovaniu práva na verejné prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. (...)

Sťažovateľovu sťažnosť zo dňa 25.09.2014 Krajský súd v Bratislave vyhodnotil ako nedôvodnú s tým, že spis bol od 07.03.2014 - 14.05.2014 zapožičaný Okresnému súdu Bratislava I sídliacemu v tej istej budove za účelom vybavenia neznámeho podania vedeného pod Spr. 586/2013.

Posudzovaná vec podľa názoru sťažovateľa patrí z hľadiska právnej náročnosti medzi bežné veci, ktoré sa nevyznačujú osobitnou zložitou a predstavujú štandardnú agendu všeobecných súdov.

Sťažovateľ je presvedčený, že vzhľadom na skutočnosť, že do dnešného dňa nebolo vo veci právoplatne rozhodnuté, v konaní vedenom na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 6Co/37/2014 v nadväznosti na konanie vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 10C/104/2004 a to od podania odvolania zo dňa 09.12.2013 až do súčasnosti, dochádza zo strany porušovateľa k porušovaniu sťažovateľovho práva podľa Čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a jeho práva podľa Čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, na prejednanie veci v primeranej lehote. Porušovanie uvedených sťažovateľových práv trvá a je podľa neho vzhľadom na opísaný stav bez pochyb a evidentné.

Sťažovateľ sa domáha primeraného finančného zadostučinenia za porušovateľom spôsobenú morálnu ujmu. Sťažovateľom uplatnený rozsah zadostučinenia predstavuje sumu 8.000,- EUR a sťažovateľ je presvedčený, že je plne odôvodnený. Ide o zrejmé a mimoriadne

necitlivé porušovanie ústavne zaručeného práva zo strany porušovateľa, pretože všeobecný súd ani po opakovaných žiadostiach o urýchlenie konania nevykonáva včas procesné úkony a preto sa v tejto veci doteraz nerozhodlo. Vzhľadom na uvedenú povahu konania, v ktorom dochádza k porušovaniu práv sťažovateľa, opísaný stav zasahuje do stavu, pocitov, hmotnej a intímnej sféry sťažovateľa mimoriadne nepriaznivo aj po materiálnej ako aj po morálnej stránke.

Sťažovateľ je invalidný a cíti sa postupom, resp. nečinnosťou okresného súdu silne dotknutý na svojich právach. V dôsledku pracovného úrazu trpí doživotnými následkami a už nikdy sa nebude môcť plnohodnotne zapojiť do spoločenského života. Očakáva, že peňažná náhrada škody na zdraví bude aspoň sčasti kompenzovať ujmu, ktorú utrpel.

Na obhajobu požadovaného finančného zadosťučinenia uvádzame skutočnosť, na základe ktorej Ústavný súd svojím nálezom z 15.12.2009 č. II.ÚS 323/09-31 potvrdil porušenie základného práva sťažovateľa zo strany Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod už spomínanou spisovou značkou č. 10 C 104/2004 a to právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručené v Čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky ako aj jeho právo na prejednanie veci v primeranej lehote zaručené v Čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, prikázal Okresnému súdu Bratislava I konať a priznal sťažovateľovi finančné zadosťučinenie. Ústavný súd konštatoval porušenie týchto práv Okresným súdom Bratislava I takisto nálezom č. III. ÚS 212/2013 zo dňa 28.08.2013.

Sťažovateľ navrhuje aj to, aby mu Ústavný súd Slovenskej republiky priznal aj náhradu trov právneho zastúpenia v celkovej výške 588,91 €, ktoré tvorí odmena podľa § 11 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v platnom znení á 284,81 € s DPH a režijný paušál podľa § 16 ods. 3 predmetnej vyhlášky á 9,65 € s DPH za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava veci, písomné podanie).

(...) Keďže o ochrane práv sťažovateľa iný súd nerozhoduje, sťažovateľ navrhuje, aby Ústavný súd Slovenskej republiky túto sťažnosť neodmietol, po predbežnom prerokovaní tejto sťažnosti ju prijal na ďalšie konanie a vo veci samej vydal tento NÁLEZ

Krajský súd v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 6Co/37/2014 porušil právo [REDAKOVANÉ] na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa Čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a jeho právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa Čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Krajskému súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 6Co/37/2014 prikazuje konať bez zbytočných prietahov.

[REDAKOVANÉ] priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 8.000,- € (slovom: osemtisíc eur), ktoré je Krajský súd v Bratislave povinný zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.

[REDAKOVANÉ] priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume 588,91 € (slovom: päťstoosemdesiatosem eur a deväťdesiat centov), ktoré je Krajský súd v Bratislave povinný vyplatiť na účet právneho zástupcu OLEXOVA VASILISIN, s.r.o.(...) do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.»

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach,

na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie. Inými slovami, ústavný súd môže pri predbežnom prerokovaní odmietnuť taký návrh, ktorý sa na prvý pohľad a bez najmenej pochybnosti javí ako neopodstatnený (I. ÚS 117/05, I. ÚS 225/05).

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ namieta predovšetkým porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Co 37/2014.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov(...)

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom(...)

Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov“ garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie veci v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

Ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti konštantne vychádza z názoru, že účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej

neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia súdu (mutatis mutandis II. ÚS 26/95).

Zo samotnej sťažnosti, jej doplnenia, z pripojených príloh, ako aj z informácie z krajského súdu, ktorú si ústavný súd vyžiadal na účely posúdenia prijateľnosti sťažnosti na ďalšie konanie, vyplýva, že posudzované súdne konanie, v ktorom podľa sťažovateľa malo dôjsť k porušeniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, sa na odvolacom súde začalo začiatkom roka 2014. Krajský súd nariadil vo veci odvolacie pojednávanie na 30. marec 2015 a napokon o odvolaní sťažovateľa rozhodol 20. apríla 2015.

Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že nie každý zistený prieťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy (II. ÚS 57/01, I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02). Pojem „zbytočné prieťahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého súdu nemusí vyznačovať takými významnými prieťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prieťahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 63/00).

Postup krajského súdu v danej veci sa v napadnutom konaní zjavne nevyznačuje takými významnými prieťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prieťahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy.

S ohľadom na uvedené skutočnosti a v súlade s doterajšou rozhodovacou činnosťou preto neprichádza do úvahy, aby ústavný súd mohol postup krajského súdu v napadnutom konaní po prípadnom prijatí návrhu (sťažnosti) na ďalšie konanie kvalifikovať ako porušenie

základného práva sťažovateľa zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v zmysle § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. apríla 2015